

خاک

خاک، به مواد ناپیوسته پوشاننده قسمت‌های زیادی از زمین گفته می‌شود که از احکام آن در بابهای طهارت، صلات، و اطعمه و اشربه سخن گفته‌اند.

فهرست مندرجات

- ۱ - خاک و طهارت
 - ۱.۱ - خاک و تطهیر ولوغ سگ
 - ۱.۲ - خاک و تطهیر کف پا و کفش
 - ۱.۳ - خاک و تیمم
 - ۱.۴ - خاک و میت
- ۲ - خاک و صلات
 - ۲.۱ - خاک و مسجد
 - ۲.۲ - خاک و سجده
- ۳ - خاک و اطعمه و اشربه
 - ۳.۱ - خوردن گل
 - ۳.۲ - خوردن تربت امام حسین علیه السلام
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

خاک و طهارت

← خاک و تطهیر ولوغ سگ

بنابر قول مشهور، برای تطهیر طرفی که با ولوغ سگ نجس شده، نخست باید آن را خاک مال کنند، سپس آب بکشند.^[۱] جواهر الکلام، ج ۶، ص ۳۶۱.
برخی، خوک را نیز در حکم یاد شده به سگ ملحق کرده‌اند.^[۲] أصباح الشیعة، ص ۲۶.

← خاک و تطهیر کف پا و کفش

خاک به عنوان بارزترین مصداق زمین از مطهرات است که ته کفش و کف پای نجس با راه رفتن و مسح کردن بر روی آن- پس از زوال عین نجاست- پاک می‌گردد.^[۳] جواهر الکلام، ج ۶، ص ۳۰۳.

← خاک و تیمم

از چیزهایی که تیمم بر آنها صحیح است خاک پاک است.^[۴] جواهر الکلام، ج ۵، ص ۱۱۸.

← خاک و میت

مستحب است پس از گذاشتن میت در قبر و باز کردن گره‌های کفن، گونه راست او را روی خاک بگذارند و بالشی از خاک زیر سرش بسازند.^[۵] توضیح المسائل مراجع، ۱، ص ۳۴۴ م ۶۲۸.
چنان که مستحب است حاضران- جز خویشاوندان میت- با پشت دست سه بار بر قبر خاک بریزند.^[۶] جواهر الکلام، ج ۴، ص ۳۱۰.
این کار برای نزدیکان میت کراهت دارد.^[۷] جواهر الکلام، ج ۴، ص ۳۳۴.

خاک و صلات

← خاک و مسجد

بنابر قول برخی، بیرون آوردن خاک **مسجد**- جز خاک حاصل از **نظافت و جارو کردن**- حرام است. برخی، آن را **مکروه** دانسته‌اند. [۸] جواهر الکلام، ج ۱۴، ص ۱۰۵-۱۰۷.

← خاک و سجده

از چیزهایی که **سجده** بر آنها **صحیح**، بلکه **افضل** از همه است، خاک **پاک**، بویژه **ترت امام حسین** علیه السلام است. [۹] العروة الوثقی، ج ۲، ص ۳۹۷. [۱۰] توضیح المسائل مراجع، ج ۱، ص ۵۸۷ م ۱۰۸۳.

خاک و اطعمه و اشربه

← خوردن گل

خوردن **گل** (خاک آمیخته با آب) **حرام** است، لیکن در اینکه **خوردن** خاک نیز حرام است یا نه، اختلاف است.

← خوردن تربت امام حسین علیه السلام

خوردن مقداری از **ترت** امام حسین علیه السلام به قصد **شفا** اشکال ندارد. [۱۱] جواهر الکلام، ج ۳۶، ص ۳۵۶-۳۵۸. [۱۲] تحریر الوسيلة، ج ۲، ص ۱۶۴.

پانویس

۱. ↑ جواهر الکلام، ج ۶، ص ۳۶۱.
۲. ↑ أصباح الشيعة، ص ۲۶.
۳. ↑ جواهر الکلام، ج ۶، ص ۲۰۳.
۴. ↑ جواهر الکلام، ج ۵، ص ۱۱۸.
۵. ↑ توضیح المسائل مراجع، ج ۱، ص ۳۴۴ م ۶۲۸.
۶. ↑ جواهر الکلام، ج ۴، ص ۳۱۰.
۷. ↑ جواهر الکلام، ج ۴، ص ۳۳۴.
۸. ↑ جواهر الکلام، ج ۱۴، ص ۱۰۵-۱۰۷.
۹. ↑ العروة الوثقی، ج ۲، ص ۳۹۷.
۱۰. ↑ توضیح المسائل مراجع، ج ۱، ص ۵۸۷ م ۱۰۸۳.
۱۱. ↑ جواهر الکلام، ج ۳۶، ص ۳۵۶-۳۵۸.
۱۲. ↑ تحریر الوسيلة، ج ۲، ص ۱۶۴.

منبع

فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیهم السلام، ج ۳، ص ۴۱۵.

رده‌های این صفحه: احکام خوردنی و آشامیدنی ها | سجده | طهارت | فقه | نماز